

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/23714,Solidarnosc-Walczaca-Oddzial-PoznanPoznanski-Oddzial-SW.html>
2022-08-09, 15:48

Solidarność Walcząca Oddział Poznań/Poznański Oddział SW

Solidarność Walcząca Oddział Poznań/Poznański Oddział SW, zorganizowany przez Macieja Frankiewicza w 1983 (kontakt z SW we Wrocławiu nawiązano za pośrednictwem Grzegorza Schetyny i Zdzisława Wiśniewskiego). 20 XI 1983 powstała Rada SW Oddział Poznań w składzie M. Frankiewicz (przew. Oddziału, ps. Stefan Bobrowski; ps. okresowo używany także przez inne osoby), Szymon Jabłoński, Szymon Łukasiewicz. W SW Oddz. Poznań działały osoby, które złożyły przysięgę organizacyjną (ok. 40 w 1985) i niezaprzysiężone; wśród członków SW i sympatyków wspomagających działalność organizacji byli m.in. członkowie Klubu Karate - Shotokan/Feniks - Dariusz Andrzejewski, Faustyn Andrzejewski, Łukasz Bednarz, Ryszard Jabłoński, S. Jabłoński, Gerard Kowalski i Adam Szatkowski (1984-1987 przygotowywał klisze do sitodruku); Krzysztof Stasiewski (m.in. autor pocztówek sygnowanych przez Agencję Fotograficzną Solidarności Walczącej); Jerzy Fiećko, Włodzimierz Filipek, Joanna Bentkowska, Aleksandra Bessert, Zbigniew Rutkowski (w różnym okresie redaktorzy pisma „Solidarność Walcząca”); Robert Budzyński, Roman Chmielowiec, Krzysztof Cnotalski, Mirosław Kulawik, Marek Kuśnierz, Grażyna Misztak, Edward Pohl, Bartłomiej Tyll, (m.in. drukarze i kolporterzy). 1985 we współpracy z SW Oddz. w Poznaniu powstał Oddz. w Kaliszu, 1989 Oddz. w Koninie, 1985-1986 utrzymywano kontakt z Oddz. w Pile. 1988-1990, w różnych okresach, przedstawicielami Oddziału na Zachodzie byli: S. Jabłoński (RFN, Kanada), F. Andrzejewski (RFN) i Józef Piotrowski (RFN).

1983 - 1990 SW Oddział Poznań prowadziła aktywną działalność wydawniczą, drukowano ulotki, kalendarze i okolicznościowe pocztówki, wydawano 7 tytułów czasopism: 1983 „Solidarny Robotnik”, 1983-1990 „Solidarność

Demonstracja 22 VI 1989. Fot. OA IPN Pń

Walcząca”, 1984–1988 „Czas”, 1985–1990 „Czas Kultury”, 1988 „Komentarz”, 1988–1989 „Solidarność Walcząca HCP”, 1989 „Gzub”. 1984–1985 ukazały się dwie książki sygnowane przez SW (R. Grupiński, *W ziemi cieniach*, P. Zaremba, *Wojna 1920*), 1990 jedna przez Poznańską/Wielkopolską Agencję Wydawniczą Solidarności Walczącej Klincz (K. Sanducci, *Wielki bluff*). W VIII 1984 powstało podziemne Radio SW, gł. organizatorem był F. Andrzejewski, audycje emitowano na fonii TV, spikerem był G. Schetyna z Wrocławia; 18 IX 1984 wyemitowano przez megafon audycję dla żołnierzy WP w koszarach przy ul. Karola Świerczewskiego/Polnej; funkcjonowało do 1985; w 1988 wznowiono nadawanie audycji (przez inny zespół). Działacze SW malowali również napisy na murach, prowadzili akcje antyalkoholowe, organizowali demonstracje.

VI 1985 – VI 1986 miały miejsce „wpadki” drukarni i lokali z materiałami poligraficznymi oraz aresztowania działaczy SW – M. Frankiewicza, M. Kuśnierza, S. Łukasiewicza (11 IV 1986 skazany przez Sąd Rejonowy w Poznaniu na 2 lata pozbawienia wolności w zawieszeniu), D. Andrzejewskiego, K. Stasiewskiego. VI 1985 – IX 1986 podczas pobytu M. Frankiewicza w AŚ Oddziałem kierował S. Jabłoński. Przedsięwzięcia SB doprowadziły do kryzysu w działalności SW Oddział Poznań, np. znacząco zmalała częstotliwość wydawania pisma „Solidarność Walcząca”. 1986–1988 kilku działaczy/współpracowników SW zatrzymano i postawiono przed kolegium ds. wykroczeń, m.in. W. Filipka i Jana Plewę przewożących nakł. pisma „Czas”, M. Frankiewicza po odebraniu nakł. kalendarzy SW, J. Fieckę – redaktora pisma „Solidarność Walcząca” i R. Chmielowca przenoszącego egz. „Czasu Kultury”.

Od 1988 następował wzrost aktywności organizacyjnej; w II powstała Grupa SW w HCP wydająca własny periodyk; SW była organizatorem/współorganizatorem demonstracji ulicznych (np. 1 V, 28 VI, 11 XII), prowadziła akcje ulotkowe (część apeli i oświadczeń sygnowano wspólnie z innymi organizacjami, np. Międzyzakładową Radą „S”, LDPN, KPN, PPS), 22 – 23 VIII wspomagała strajk w HCP (M. Frankiewicz przedostał się na teren zakładu); 12 I 1989 uczestniczyła w powołaniu Punktu Informacyjnego w mieszkaniu A. Bessert

utworzonego przez niezależne organizacje i partie polityczne.

1988 - 1990 SW wspomagała działalność wydawniczą „S” (drukowała pisma zakładowe „Właściwy Tor”, „Nauczyciel”, „Elektromonter”, „Głos z Roboczej”), NZS i SKOS; drukowała publikacje wydawane w innych ośrodkach, m.in. w Koninie, Kruszwicy, Lesznie, Pleszewie i Sulechowie. Od 1989 część działań podejmowano jawnie, w VII M. Frankiewicz został jednym z 4 oficjalnych przedstawicieli SW, w jego mieszkaniu przy ul. Gromadzkiej 23 mieścił się Punkt Informacyjny SW, przy ul. Armii Czerwonej/Św. Marcin (przy kinie Muza) funkcjonowało stoisko z publikacjami organizacji.

II - IV 1989 SW była krytycznie ustosunkowana do rozmów okrągłego stołu, negatywnie oceniała podpisane porozumienia i wezwała do bojkotu wyborów 4 VI. 1989 - 1990 organizator/współorganizator (m.in. z LDPN, KPN, SKOS, NZS, od I 1990 z FMW) demonstracji, wieców i pikiet - m.in. 29 V, 22, 28 VI, 4, 9, 23, 31 VIII, 17 IX, 13 XII, 18 I 1990, 26 I (demonstracja spacyfikowana przez Oddziały Prewencji Milicji Obywatelskiej), 13 II, 22 III; protesty były skierowane gł. przeciwko wyborowi gen. Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta („Jaruzelski musi odejść”) i nominowaniu gen. Czesława Kiszczaka na premiera; SW domagała się również wycofania wojsk sowieckich z Polski („Sowieci do domu”), wolnych wyborów i rozwiązania SB.

13 XI 1989 organizator pikiety przed KW PZPR (blokada wejścia), której efektem było przyznanie lokalu przy ul. Górna Wilda 106; od XII siedziba jawnego Klubu Politycznego Wolni i Solidarni utworzonego przez członków i sympatyków SW (czasowo działała tam również Komisja Interwencji SW i Tymczasowe Biuro Wyborcze). 26 I 1990 zorganizowano pierwsze otwarte zebranie Klubu WiS w Ośrodku Kultury Słońce; w I 1990 powstało również Osiedlowe Koło WiS na os. Wielkiego Października. W ramach Klubu m.in. funkcjonowała wypożyczalnia filmów video, biblioteka wydawnictw niezależnych, wydawano pisma „Quo vadis” i „Gama”, nadawano audycje radiowe, zbierano fundusze na tablicę poświęconą Piotrowi Majchrzakowi, organizowano/współorganizowano otwarte spotkania (np. z A. Gwiazdą i W. Myśleckim), wspólne akcje protestacyjne, np.

22 I 1990 pikietą i blokada siedziby Okręgowego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk przy ul. Adama Mickiewicza; III - IV udział w akcjach poparcia na rzecz uznania niepodległości Litwy, m.in. 1 IV pikietą przed konsulem ZSRS; 21-25 VI zorganizowano pikietę pod hasłem „Czerwony wojewoda musi odejść” - domagając się odwołania wojewody poznańskiego Bronisława Stęplowskiego.

17 - 18 I 1990 SW wspierała NZS w czasie okupacji budynku KW PZPR; M. Frankiewicz wszedł w skład Komisji Społecznej, której celem było ustalenie podstaw prawnych i finansowych „wejścia we władanie posiadanej mienia przez KW i niższe instancje województwa poznańskiego”.

III - IV 1990 SW Oddział Poznań brała aktywny udział w wyborach do Rady Miasta Poznania, była uczestnikiem Poznańskiego Porozumienia Wyborczego Solidarność i Niepodległość (SW, KP WiS i LDPN). Od VI część działaczy zaangażowana w tworzenie jawnej partii politycznej; 7 VII 1990 M. Frankiewicz wziął udział w spotkaniu założycielskim Partii Wolności powołanej przez kierownictwo SW.

Po utworzeniu PW aktywność SW Oddział w Poznaniu malała, działania prowadzono przeważnie pod wspólnym szyldem SW i PW; 14 I 1991 przed konsulem ZSRS zorganizowano najbardziej burzliwy protest przeciwko interwencji wojskowej ZSRS na Litwie (M. Frankiewicz z grupą działaczy SW wszedł na teren należący do konsulatu, na budynku zawieszono litewską flagę, namalowano napisy i obrzucano teren butelkami z benzyną; 3 I 1992 został skazany przez Sąd Rejonowy na 8 m-cy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 2 lata i pokrycie strat finansowych konsulatu). III 1995 podczas III Zjazdu PW K. Morawiecki ogłosił formalne rozwiązanie SW.

2 II 1984 - XI 1989 SW Oddział w Poznaniu był rozpracowywany przez Wydz. III/Inspektorat 2 WUSW w Poznaniu w ramach SOR krypt. Kotwica/Ośmiornica; 31 X 1984 - 16 II 1988 (gł. struktury kolportażowe i drukarnie) przez Wydz. V w ramach SOR krypt. Tama; 28 III 1988 - 3 VII 1989 (Grupa SW HCP) przez Wydz. V w ramach SOS krypt.

Waleczni; 29 IV 1986 – 30 XI 1987 (działacze SW posiadający w rodzinie funkcjonariuszy MO) przez Inspektorat Ochrony Funkcjonariuszy w ramach SOR krypt. Rodzina.

Przemysław Zwiernik

[Region Wielkopolska, Poznań](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)